

Öykü Yazma Atölyesi'siden

Seçilmiş 5 Kadın Öyküsü

İKİ GÖZ ODA İLKNUR YILDIZ

İki odalı evin her yerinde insanlar vardı, bağıyorlar, ağlıyorlardı. Beş yıldır evliydi kızı ve kızının evine hiç gelmemişti. Ne kadar temiz, ne kadar küçük bir evdi. Bütün köy oradaydı, kadınlar içerde, erkekler dışarıdaydı. Ağlamaktan gözyaşları kurumuş, bağırmalardan başı ağrıyordu. Bir hafta içinde ikinci cenazeydi bu, iki göz odalı evin büyük odasında yerde yatan. Kendi kızının evine ilk gelişi kızının cenazesineydi.

Düşman ailelerin çocuklarıydı onlar çok beklemiş çok uğraşmışlardı ama geç de olsa başarmışlardı. Boran otuz üç, Evin otuz yaşındaydı evlendiklerinde. Şarkın o yıkılmaz duvarlarını yıkmış, aynı kaderi paylaşacak diğer gençlere umut olmuşlardı. Boran'ın ailesi hiç sevmemişti Evin'i, ne yaptığı yemeği yiyorlar ne doğru düzgün Evin ile iletişim kuruyorlardı. Dünyadaki herkesten, her şeyden çok sevdiği Evin'in bunları yaşamamasının tek sebebi Boran'a olan aşkıydı. Boran Evin'in bu muamelelere maruz kalmasına dayanamıyordu. Başka bir eve taşınmalıydılar. Köyde çiftçilik yaparak geçiniyorlardı, çok paraları yoktu. Köyde eski, duvarları dökülmüş, iki odası olan bir eve taşınmışlardı. Beraber mutlu olmak onlar için her şeyden daha önemliydi. Beraber gündüz tarlaya yevmiyeye gidiyorlar, akşam evlerini yapmaya çalışıyorlardı.

Dört yıldır evliydim, çocukları olmamıştı. Parası yoktu Boran'ın, doktora gidememişlerdi. Bir çocuklarının olmamasına kahrolan Evin, Boran'a evlenmesi için baskı yapıyordu. Zaten Boran'ın ailesi Evin'in uğursuz olduğunu cümle aleme ilan etmişlerdi. Evin'i dünyalardan çok seven Boran bunca yaşadıklarını düşününce isyan ediyordu, çok şey istemiyordu ki Evin'in onun yanında olduğu ve üzülmediği basit bir hayattı istediği. Hayat da içinde yaşadığı toplum da buna izin vermiyordu. Buralardan gideceklerdi, Evin'ini mutsuz eden bu insanlar, bu köy artık yaşayacakları yer olamazdı. Doğup büyüdükları bu topraklar dar edilmişti ikisine, toprak onlarındı ama üzerinde yaşayan insanlar yabancıydı sanki. Ankara'ya gidecekti Boran, iş bulacak ev tutacak sonra gelip Evin'i götürecekti. Dört yıldır her gün yan yanaydılar, hiç ayrılmamışlardı, bu ayrılık onlar için çok acı olacaktı. Her şey Evin içindi yeter ki o üzülmesin.

Sabah saat 06:30'du biri kapıya hızlıca vuruyordu, gelen muhtarla Boran'ın amcaoğlu idi. Anlamıştı bir şey olduğunu, Boran'a ne oldu, dedi korkarak Boran çalıştığı inşaatın 12. katından düşerek ölmüştü. Boran'ı en son sekiz ay önce görmüştü. Giderken en kısa zamanda gelip onu da götüreceğini söylemişti ama izin vermemişti hayat buna. Boran'ın cenazesi iki göz odalı evlerinin büyük odasında ortada duruyordu, Evin'in haykırıları dağları inletecek kadar güçlüydü, içinde kopan fırtına ise bütün kainatı tozla buz edecek kadar.

...

Sabah saat 06:30'du biri kapıya hızlıca vuruyordu, gelen Evin'in yakın komşusu Ayşe idi. Annesinin canı Evin, koşata bağladığı ipe hayatına son vermişti, otuz beş yaşında...

DEĞİŞMEYEN TEK ŞEY DEĞİŞİMİN KENDİSİDİR

ESRA İÇER

-Dekan sekreteri sizi görmek istiyor; hakkınızda ahlaka aykırı davranışlarınız yüzünden okuldan atılma talebiyle verilmiş on sekiz dilekçe varmış...

-Yurt kapısında polisler var, ifadenizin alınması için karakola götüreceklermiş...

-Dinciler "ateist" olduğunuz iddiasıyla hakkınızda katli vaciptir, kararı çıkarmışlar...

-Ülkücüler, komünist olduğunuz için kampüse girmenizi yasaklamışlar. Görürlerse gerekeni yapacaklarmış...

Daha birkaç ay olmuştu üniversite okumak için geleli. Şehir soğuktu. Hem de her anlamda. Okulun ilk haftası çimlerde oturma suçundan ilk uyarımızı, kantinde sesli gülme sebebiyle ikinci uyarımızı almıştık. Ankara için, beton yüzlü, sevimsiz şehir diyenler, gelip bir de buradaki insan yüzlerini görselerdi. Tarih ile harmanlanmış çok güzel bir şehir, insanları yüzünden nasıl sevimsiz hale gelebilirin canlı kanıtıydı burası.

Kayıt sırasında görmüş ilk olarak beni. Kızıl saçlı, ela gözlü, Slav'a benzeyen bir kız diyerek herkese anlatıyormuş. Sınıfta, ders çıkışı, kantinde, yemekhanede her yerde yanı başımdaydı. Hem rahatsız oluyor hem de kırmak istemiyordum. Zararsız, kendi halinde bir deliydi İ.

Kocam ve kızımın babası olacağını bilmeden yakınlaşmıştık M ile. Çok gülüyor, çok eğleniyor, çok konuşuyor ve çok kavgalı ediyorduk. Aynı müziklerde, şiirlerde buluyorduk ortak hislerimizi.

Gençtik, delikanlıydık, üniversiteliydik...

İkimiz de Rus edebiyatı hayranı olduğumuz için gelmiştik bu bölüme. Raskalnikov'u, Palto'yu, Oblomov'u kendi dilinden okuma şansı... Ne kadar da heyecan vericiydi...

Ve İ için çok üzülüyorduk. Kardeşimiz, evladımız gibi hep yanımda olmasına ses çıkarmıyorduk. Kol kanat germiştik kendimizce ona. Babası birkaç sene önce ölmüş, saçma sapan davranışlarına acısını bahane ediyorduk.

-Sen erkekleri tanımazsın, tek amaçları seni kullanmaktır,

-Yanına kimseyi yaklaştırma, ben göz kulak olurum sana,

-Yalnız yürüme, yurda ben bırakayım seni.

Bu cümlelerin altındaki duyguları seziyor, önemsemiyor ancak ne kadar tehlikeli olacağını tahmin bile edemiyordum.

Biz M ile yakınlaştıkça İ ile aramız açıldı. Tavırları agresifleşti. Paranoyaları arttı. Durduk yere sesini yükseltmeye, ters cevaplar vermeye başlamıştı. Hayatımızdan uzak tutmanın herkes için en iyisi olacağına karar verdik. Ancak bu uzaklaşma sadece lafta kalmıştı. Her zaman, her yerde karşımıza çıkıyor, nefesini ensemizde hissettiriyor, döndüğümüz her köşe başında karşımıza çıkıyordu. Tek başıma kalmaya korkar olmuştum. Kendimi güvende hissettiğim tek yer kız yurdu idi.

İlk vize zamanı gelip çattığında bambaşka sorunları bulduk karşımızda. Derslerdeki heves ve başarılarımız, sınıfta başka kimse ile samimiyet kurmamamız diğer öğrencileri rahatsız etmiş. Sınıfımıza anlamsız bir huzursuzluk hâkimdi bu nedenle. Biz ise hiç birini umursamadan kendimiz gibi olmaya devam ediyorduk. Koca koca insanların ana sınıfı zekâsı ile hareket etmelerine de anlam veremiyorduk.

İkinci ya da üçüncü vize sonrasında İ sınıf kapısında bilenmiş bir halde bekliyormuş M'yi. Ben sınav kâğıdımı teslim edip çıktığımda birbirlerine girmişlerdi bile. Sınıftan iki erkek daha koştu benim yardım çığlıklarına. Sonradan anladık ki aslında İ'ye yardıma gelmişler. M'nin iki kolundan tutup iyice dayak yemesini sağladıktan sonra dağıldılar. Ben M'yi yanıma alarak hızla fakülte dışına çıkarırken İ de aylardır süren planlarını devreye sokmuş.

İlk işi hastaneden darp raporu almak olmuş. Raporla birlikte karakola başvurmuş ve şikâyetçi olmuş.

Bir dilekçe karakolda yazılırken, bir diğeri de sınıfta hazırlanmaktaymış.

Sınav sonrası, sınıf arkadaşlarımızdan(!) ikisi hariç geri kalan herkes okuldan atılmamız için dilekçe vermiş dekanlığa. Dilekçenin yazılmasına ön ayak olan da Fen-Edebiyat Fakültesi reisi S. tahtaya geçmiş, herkese nasıl yazacaklarını ve dilekçenin içeriğini anlatmış:

"Sabahın altısında sınıfa gelerek, sıraların üzerinde fuhuş yapmak suretiyle... Derslerde bize yardımcı olmayarak, arkadaşlar arasında ayrımcılık yaparak... Okulun ahlakına ve düzenine aykırı davranışları göz önünde bulundurularak okuldan atılmalarını..."

İnanamadım. Ertesi gün dekan sekreteri bize dilekçeyi okuduğunda kelimeler kafamın içinde dolandı ancak mantıklı bir zemine oturmadı. Belki kafamdaki ağır boşluğu anlamlandırır diye M'ye döndüm:

-Tam olarak ne yapmışız?

Dekan sekreterinin badem bıyıkları altında belli belirsiz gülümseyen dudaklarından şu sözcükler döküldü:

-Yani ailene mektup gönderip kızınız fuhuş yaptığı için okuldan attık diyeceğiz.

O anda nasıl felç geçirmedim hala aklım almıyor. Sonraki konuşmaları nerdeyse hiç hatırlamıyorum. Ne kadar süre geçtiğini de. Son duyduğum:

-İki yalancı şahit ile idama gönderirler adamı, ona göre ayağınızı denk alın. Gidip arkadaşlarınızdan özür dileyin, konuyu da kapatın.

Siz hiç zerre kusurunuz olmadığını bildiğiniz insanlardan özür dilemek zorunda kaldınız mı? Ben kaldım.

Tek tek her birinin yüzüne tükürmek isterken, sanırım bizi yanlış tanıdınız, diyerek şirinlik yaptınız mı? Ben yaptım.

Gözyaşlarınızda gururunuzu eritip dik durmaya çalıştınız mı? Ben çalıştım.

Dekan sekreterinin:

-Zavallı baban kalpten gitmeden önce, nasıl açıklarsın durumu bilemem, sözleri kulaklarımda çınlarken yaptım bunları üstelik.

O kibirli yüzlerinden okunan zafer ile lütfedip kabul ettiler özrümüzü. Büyüklük gösterip bize bir şans daha verdiler. Oysa dilekçede yazan hangi suçu yaptığımı, bunları yazmalarını gerektirecek kadar kendimden nasıl nefret ettirdiğimi bile bilmiyordum hala.

İçlerinden biri yanaştı, İlahiyat Fakültesi tarafına geçmeden, arka yolu kullanarak kampüsten çıkmamızı salık verdi. İşte o zaman öğrendik ki aylar boyunca bizim ateist olduğumuzu dincilerin olduğu her mekânda anlatmış da anlatmış İ.

-Neden sizin inandığınız şeye benim de inanmam gerekiyor diye soramadım bile. Hani sizin inancınızda baskı yoktu, diyemedim. Hani yaratılanı seviyordunuz Yaratandan ötürü, diye soramadım.

Hiçbir şey diyemedim. Sadece korktum. Saf, katıksız, arı bir korku.

O kadar kalabalıklardı ki! Madımak'taki vahşetin acısını yüreğimde bir kez daha ve derinden hissettim. Oradaki aydınları yakan zihniyetle ilk defa bu kadar yakından karşılaşmıştım. Belki etimi değil ama ciğerimi yakmışlardı. Neden olduğunu bilemediğim bir nefretin ortasında kalmış, çırpındıkça batıyordum.

İlk sene yaşadıklarımız yüzünden mezun olana kadar bir daha İlahiyat Fakültesine yaklaşmadık bile.

Okul, nispeten genç sayılırdı bizim okuduğumuz yıllarda. Artık öğrencilere yetmiyordu mevcut binalar. Bu yüzden yeni fakülte binaları yapılıyor ve kampüs günden güne genişliyordu. Aslında bu durum bizim lehimize idi; ana giriş haricinde kullanabileceğimiz başka seçenekler de oluşmuştu. Bu yüzden yolumuzu bir hayli uzatarak da olsa تنها yerlerden geçiyor, çamur ve taşlı yollara aldırıyorduk. Ancak bu güzergâh değişimi polislerin bizi okulda bulamamasına neden olmuştu.

Evet, gerçekten de aynı dönemde polis de M'yi arıyormuş şikâyet olduğu için.

Polise şikâyette bulunulduğunu da bilmediğimizden, kaçak durumuna düşmüştük hiç istemediğimiz halde.

Bu arada, ancak ertesi gün öğrenecektim; o gece yurt odasından M'yi alıp karakola götürdüklerini. İki gündür kendisine ulaşamadıkları için çok kızmışlar:

-İçeri odaya geç, arkadaşların bekliyor seni, demiş memur, bir konuş onlarla.

-Benim bu şehirde hiç arkadaşım yok ki, diye meraklanarak girmiş odaya M havasız ve sevimsiz odaya girdiğinde tam karşısındaki masada oturan sarkık bıyıklı adamı ve etrafında kümelenmiş ciddi görünümlü kalabalığı görmüş. En sağda ise İ mütebessim ve gözlerini dikmiş bakıyormuş. M, neler olduğunu anlamaya çalışırken, masada oturan adam azarlamaya başlamış. Sonra da belinden çıkardığı tabancayı masanın üzerine koyup;

-Kaldığın yeri biliyor olsaydım dün gece öldürmüştüm seni, diyerek polis karakolunda ölümle tehdit etmiş.

Akabinde daha şoku atlatamadan, İ arkadaşından kavga için, reisten de iki gün onları yorduğu için özür dileyerek yurda geri dönmüş M.

Ertesi gün olanları dinlerken, Bahçelievler geldi aklıma. Yıllarca vicdanları sızlatan bir büyük yara daha... O öğrenci evinde acımasızca öldürülen gencecik insanların yaşadığı korkuyu düşündüm. Çırpınışlarını, demir bir kıyafet askısı ile yaşamdan koparılması dakikalar süren genç fidanları... Muhtemelen sadece korku da değildi hissettikleri, hayal kırıklığıydı. Daha güzel, daha mutlu, daha geniş bir dünya mümkün derken aynı vatani ve aynı bayrağı sevdiklerini iddia eden başka gençler, küçücük dünyalarına sıkışmış insanlar tarafından renkli hayallerinin siyaha bulanmalarının hayal kırıklığı.

Kayıt sırasında hemen arkamda duran İyi görmemiştim. Acaba görseydim kanlı gözlerindeki hayranlık dolu bakışın altındaki tehlikeli zihniyeti sezebilir miydim? Duyduğu sevginin saplantı haline gelmesine engel olabilir miydim? Belki de sadece bu kadar zarar ile bırakıp öldürmediği ya da öldürtmediği için şükür mü etmeliydim? Eşimle eski bir günahı gizler gibi itmiştik bu yaşananları bilincimizin derinlerine. Oysa son yıllarda şahit olduğumuz birçok olay bize aslında değişen hiçbir şeyin olmadığını gösteriyor. Yine o saf, katıksız korku yüreğime taş gibi oturuyor.

BOYA KALEMİ

İLKNUR TÜRKÖĞLU

Okuldan eve yeni gelmişti, üzerinde siyah okul önlüğü vardı. Yaşlılarından daha zayıf, parmakları, kolları, bacakları incecik; sessiz, gözleri ile konuşan bir kız çocuğuydu. Bu sene ilkokuldan mezun olacaktı. Derslerinin hepsi pekiydi. Haylaz erkek kardeşi ise 2 yaş daha küçüktü ondan ama onun hiç okumaya niyeti yoktu.

Okulda ayakları çok üşüdü bugün. Karlar erimişti ama hava hala çok soğuktu. Orta odada soba yanıyordu ama diğer odalar ve mutfak buz gibiydi. Annesi sobanın yanındaki divanda yatmış derin bir uyku uyuyordu.

Annesi birkaç gündür yine iyi değildi. Akşam güneş batınca titremeleri ve ağlamaları başlıyor, gün boyu da uyuyordu. Aldığı ilaçlar uyutuyormuş, öyle demişti dün onlara yemek getiren komşuları Sultan teyze. Niye böyle oluyor, annesinin nesi var anlamıyordu ki... Annesi divanda bir öne bir arkaya sallanıp dişleri birbirine vurarak titrerken ona yardım edemiyor, "Allahım ne olur annem iyileşsin" diye ağlayıp dua ediyordu hep. Annesi gündür ne yemek yapabilmiş ne bulaşık yıkayabilmişti.

İsteksizce mutfağa girdi. Bir kişinin anca geçebildiği genişlikteki mutfağın duvarında tahta raflar, raflarda annesinin çeyizinden kalma porselen tabaklar diziliydi. Pencerenin dibinde ise bir zamanlar durumları iyiyken alınmış ama artık çalışmayan açık yeşil renk Vezüv marka fırın vardı. Boyunun zor yettiği mutfak tezgahında birkaç gündür üst üste biriken bulaşıkları yıkamalıydı. Kirli tabaklar, tencereler ve kirli suyun içinde yüzen el bezleri midelerini bulandırdı bir an. Tavana yakın küçük pencereden mutfağa girebilen bir parça güneş ışığı, açık kumral gür saçlarını ışılatıyor, güzel kirpiklerinden ela gözlerine vuruyordu. Ama o güzelliğinin farkında değildi. Hiçbir zaman da farkında olamayacaktı.

Sobanın üzerindeki bakır güğümün içinde ısınan suyu dikkatlice bulaşık leğenine döküp içine biraz da Mintaks katıp çeşmeden akan buz gibi su ile eli dayanacak kadar ılttı suyu ve iyice köpürttü. Bulaşıkları bitirip derslerine başlaması lazımdı.

Babası askeri darbeye girdiği hapisten yeni çıkmış, kendini iyice alkole vermişti. Gün boyu evde yoktu. Geceleri ise sarhoş, yalpalayarak, bağıra çağıra eve geliyordu. Her gece evde kızılca kıyamet...

"Evde ekmek almaya para yok, sen içkiye verecek parayı nerden buluyorsun?"

"Sen benim içkime karışma orospu!"

"Ah ahh babam dedi, 'bu serseri ile evlenme', dinlemedim"

"Siktir git babanın evine o zaman!"

"Sus! Çocuklar korkuyor"

"Allah hepinizin belasını versin ulan nankörlerrr!.."

O gün bulaşıkları yıkamaya çalışırken, bir an bulaşık leğeninin içindeki suyun üzerindeki köpüklerde parlak renkleri fark etti. Şaşkınlıkla eline biraz köpük alıp pencereden giren güneş ışığında daha yakından baktı. Köpük baloncuklarından birine dikkatli bakınca parlak renklerden oluşan ve sürekli hareket eden şekiller gördü.

Gökkuşağındaki her rengin her tonunda, kıvıldağan ve sürekli değişen, akan, çarpışan şekiller. Gözünü alamadı o baloncuğun üzerindeki renklerden. İlk kez böyle bir şey görüyordu. Parlak morlar, maviler, yeşiller, sarılar... Başkaları da gördü mü acaba bunları? Biliyorlar mı sabun köpüklerinin bu güzelliğini? Birden heyecanla annesine göstermek istedi, ama yok, bulaşık yıkayacağına köpükleri seyrettiği için kesin çok kızardı.

Ne şahane bir güzellik diye yine renklere daldı. Renkler büyölüyordu onu, her köpük balonunun üzerinde başka şeyler oluyordu, hepsini aynı anda izleyebilmek imkansızdı. "Keşke bunları çizebilsem" diye aklımdan geçirdi. O muhteşem renkleri, şekilleri olduğu gibi çizmeyi başarabilse ya da filme çekebilse, bakın ben bunları gördüm diyebilse...

O oynayan, değişen, çarpışan, büyüyüp küçülen ve yok olan ve ortaya çıkan renkli şekilleri ne kadar zaman izledi, ne kadar zaman geçti farkında değildi. Annesi içeriden bağırdı:

"Bitmedi mi daha kız Zeynep? Ne oyalanıyorsun orda sünepe? Beceriksiz Allahın belası..."

Ve güneş pencereyi terk etti, mutfak loşlaştı, köpüklerdeki renkler kayboldu.

Gece buz gibi yatağına girdiğinde gözlerini kapatıp o renkleri ve şekilleri hayal etti, unutmamalıyım o renkleri, şekilleri, dedi. Bir gün sınıftaki Pelin arkadaşınıninki gibi 32'li boya kalemi takımı olursa çizecekti bugün gördüklerini. Pelin resim yapmayı hiç sevmiyordu ama 32'li boya kalemi vardı. Almanya'daki teyzesi doğum günü hediyesi olarak yollamıştı. Zeynep'in ise sadece 6 renk boya kalemi vardı. Bitmesinler diye çok dikkatli kullanıyordu. Biterlerse annesi çok kızardı.

Çocukluğu boyunca her gece ettiği duayı ederek uykuya daldı: "Allahım ne olur içki içmeyen bir kocam olsun ve 32'li boya kalemim. Amin"

ONU YİTİRMEDEN...

NURCAN ÖRDEK

*"Ben yağmura deli buluta deli
Bir büyük oyun yaşamak dediğin
Beni ya sevmeli ya öldürmeli"
(G.Akın)*

Akdeniz kadınıydı o. Küslüğü derin, ulaşılmaz; öfkesi hırçın, zaptedilmez; neşesi coşkun, dalgalı; sevgisi ılık, şefkatli. Akdeniz'in renkleri hakimdi kişiliğine. Güvenin yeşili, huzurun mavisi, içtenliğin beyazı, tutkunun kızılı...

Umudu ondan öğrendim, mücadeleyi ondan, acımdan soyutlanmış merhametini gördüm, mağrur duruşunun bir çocuk karşısında tuzla buz oluşunu seyrettim. Karşılıksız yardım etmeyi, çocuk saflığında sevmeyi öğretti...

Etrafındaki birçok insanın hayatına dokunan koca yürekli kadın, ruhunu med-cezirlere teslim etmişti bugünlerde. Uzun süren gürültülü med, yerini sükunetin hakim olduğu cezire bırakmıştı. Sözlerden yara almıştı ve lal olmayı seçmişti. Dillerin incittiği duygularını Akdeniz'in hırçın dalgalarına kaptırmış -insanlardan- daha fazla hırpalanmaktan korkmuştu. Zira korkuları yersiz değildi. Çünkü dillence yozlaşan duygular, zayıflayan düşünceler, yalnızlığın korkusu ile sığınılan sözcükler an gelir kendimize doğrulttuğumuz silahımız olur. Dilin azmettirdiği "cinayet" resmi kayıtlara soğuk bir mühür ile "intihar" diye işlenir.

Biz suç ortağı olduğumuz bu cinayetten bihaber yaşarız. Oysa güçlü, anaç kadınının gidişi hepimizi etkiler. Meltemlere savurduğu saçlarının kekiği anımsatan kokusunu duymuyorsanız, gözlerindeki yıldızları esirgediği güneş daha az parlıyorsa, neşesiyle yaprakları titrettiği o eşsiz melodi ulaşmıyorsa kulaklarınıza, gözyaşlarının tuzuna karışan yağmur damlaları kurutuyorsa bahçenizdeki nergisleri anlayın ki bir Akdeniz kadınının ruhu daha köpük olup yitmiştir deli dalgalarla sessizce...

Annem ilkokul öğretmeni idi. Ben daha küçücükken her sabah el ele tutuşup aynı okula gidiyorduk, sabahçıysak elbet. O zamanlar öyleydi, ya sabahçıydın ya da öğlenci. En çok sabahçı olmayı severdim. Öğleden sonra evde olmak, mahalleden arkadaşlarla günün geri kalanında oyunlar oynayıp ardından da evde çizgi film seyretmek gibisi yoktu.

Okulumuz evimizin birkaç cadde ötesindeydi, yürüme mesafesinde. Ne çok keyifliydi annemle birlikte geçtiğimiz o yollar... Yürürken bir yandan da kısacık da olsa sohbet edebildiğimiz, dışarıyı ne kadar soğuk olursa olsun bizim olan o sıcacık anlar... Hele de sokağın sonundaki fırının bahçe duvarından atlayıp birkaç sokak öteye vardığımız o kestirme yok mu? Ne büyük heyecandı?

10 yaşlarına vardığımda, ilkokul bitmek üzereyken, annemle birlikte yatıp kalkıp kendimize dert edindiğimiz, üstüne konuştuğumuz yegane konumuz ise; Anadolu Lisesi sınavlarıydı. Sınav deyip geçmeyin. Öğretmen okulunu kazanmış, ailesi tarafından gitmesine izin verilmemiş ve fakat dedesinin uzun uğraşlarla ailesini ikna etmesi sonucu okumaya başlamış, mezuniyetinin ardından da Anadolu'nun bir köyünden çıkıp İstanbul'a gelerek ayakta kalmayı başarmış bir annenin kızıysanız her türlü sınav sizin için sınavdan ötedir. Ölüm kalım meselesidir. Bu sınav da benim için, yani aslında daha çok annemle bizim için öyleydi.

Okuldan gelir gelmez her gün salondaki masanın başına annemle birlikte geçer çalışmaya başladık. Ben diyim en az 2, siz diyin en az 4 saat, okulda geçen saatler yetmezmiş gibi. Sorular. Problemler. Testler. Biri bitip bir diğeri başlarken bir an gelir zorlanırdım, öyle ya ne mahalleden arkadaşlarla oyunlar kalmıştı geriye ne de çizgi filmler. Tek bir şey vardı arda kalan; sınav, sınav, sınav. Koskoca bir dönem böyle geçerken, okuldan eve her gelişimizde biraz olsun bana iyi gelen tek bir şey vardı artık, ananemin biz gelmeden hazır ettiği mis kokulu, bol sarımsaklı tarhana çorbası. Onun tüm evi saran kokusu eşliğinde geçen bol dersli, bol testli, bol çalışmalı günlerin ardından nihayet ki sınav günü gelip çatmıştı.

15 Mayıs 1994.

Yaza yüz tutmuş sıcak bir pazar günüydü. Kadıköy'de ikamet ederken biz, sınava gireceğim yer Beykoz'un en ücra köşelerinden birindeydi. Bir gün öncesinde okula giderek sınava gireceğim sınıfı, sırayı görüp heyecanımı biraz olsun gidermeye çalıştık ama nerde? Kolay mıydı? Asla. Ertesi sabah olup da erkenden kalktığımızda kahvaltı edecek halim dahi yokken zar zor da olsa bir şeyler atıştırarak yola çıkmıştık, yanımda ananemin okuyup üflediği küp şekerler ve su ile birlikte. Okulun bahçesinde sınav saatini beklediğimiz o anı dün gibi hatırlıyorum. O küçücük omuzlara yüklenmiş o koca beklentilerin ağırlığını. Zaman beni palas pandıras o mahşer anına sürüklerken koşar adım oradan uzaklaşmak istiyordum ama nafiye. Sınav saati gelip çatmıştı işte.

Sınavın ilk birkaç dakikasında hissettiğim o heyecan kısa süre sonra dinmiş ve ağızda atan yüreğim nihayet sakinleşmişti. Adım adım çözüyordum, tüm soruları. Her şey neyse ki yolundaydı. Ve geçen birkaç saatin ardından sınav nihayetinde bitti. Omuzlarım hafiflemiş merdivenleri inerken mutluydum ve en çok da gururlu. Bahçede annem ve babamın heyecanlı bekleyişini gördüm o an. İçimden bir ses; "yüzlerini kara çıkarmadım neyse ki" diyordu.

Gerçekten, öyle de oldu. Birkaç ay sonra gelen sınav sonuçlarına göre; Ümraniye Anadolu Lisesi'ni kazanabiliyordum. Henüz yeni açılmış bir okuldu ancak duyduğumuz kadarıyla nitelikli bir Anadolu lisesi olması sebebiyle tüm aile sevinçliydik. Emeklerimin karşılığını alabilmiş olmak ne büyük mutluluktan. Hem benim hem de annem için.

Sonu mutlulukla biten bir anı olsa da bugünden dönüp o günlere baktığımda hissettiğim mutlulukla beraber; omuzlarımdaki o ağırlık en çok. Boyumdan büyük beklentilerle yüklenen sorumluluğun ve anneciğimi memnun etme telaşıyla öz değerimden vazgeçişlerimin verdiği o sinsî, künt ağırlık.

Otuz sekizime merdiven dayadığım şu günlerde zaman zaman aynaya baktığımda varlığını hissettiren, ta derindeki örkek, korku ve kaygı dolu bakışlar ilk o günlerden yadigar belki de.

Kim bilir?

Üç yanlışın bir doğruyu hiç ettiği sınavlardan,

Sözlerde, hiç olmadı gözlerde aranan onaylardan,

Değerini, sana ait olanı dışarda aramaya şart koşulduğun zamanlardan arda kalan örkek bakışlar.

Henüz 10 yaşındayken.